

1. SHEMOT 25:18-20 – CHERUBS (KERUVIM) ATOP THE ARK OF THE COVENANT

(יח) וַעֲשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרֻבִים זָהָב מִקָּשָׁה תַעֲשֶׂה אֹתָם מִשְׁנֵי קְצוֹת הַכִּפֹּרֶת. (יט) וַעֲשֶׂה כְרוּב אֶחָד מִקְצֵה מִזָּה וּכְרוּב אֶחָד מִקְצֵה מִזָּה מִן הַכִּפֹּרֶת תַעֲשֶׂוּ אֶת הַכְּרֻבִים עַל שְׁנֵי קְצוֹתָיו. (כ) וְהָיוּ הַכְּרֻבִים פְּרָשֵׁי כְנָפַיִם לְמַעַלָּה סְכָכִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַכִּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל אָחִיו אֶל הַכִּפֹּרֶת יִהְיוּ פְנֵי הַכְּרֻבִים.

(18) And you shall make two cherubs of gold; you shall form them of beaten metalwork, at the two ends of the ark-cover. (19) And make one cherub at one end, and one cherub at the other end; of one piece with the ark-cover you shall make the cherubs of the two ends. (20) And the cherubs shall spread out their wings on high, screening the ark-cover with their wings, with their faces facing towards each other; toward the ark-cover shall the faces of the cherubim be.

2. SHEMOT 20:4 – THE SECOND COMMANDMENT

לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל וְכָל תְּמוּנָה אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ

You shall not make for yourself a sculptured image, or any likeness of what is in the heavens above, or on the earth below, or in the waters under the earth.

3. CHIZKUNI – THE CHERUBS ARE NOT IDOLS

... ואעפ"י שאמר "לא תעשה לך פסל וכל תמונה" כאן התיר צורת הכרובים שהרי לא נעשו להשתחות אלא לשיבתו דוגמא כרובים דכסא הכבוד. ודברים הרבה כאלו מצינו בתורה כמו שכתוב "כל העושה בו מלאכה יומת" והתיר לעשות בה תמיד, מוסף, מילה. ערות אשת אה, ויבום. לא תלבש שעטנז, גדילים תעשה לך.

Even though the Torah expressly forbids us to make anything that is like creatures on earth or in the sky, the reason why the making of the cherubs is exempt from this was that they were not made to be worshipped, but to remain [hidden inside the most inaccessible part of the Temple], and as a physical reminder of the cherubs on the Heavenly throne [see: Isaiah 6:12 where the prophet described having had a vision of the Lord seated on His throne surrounded by such creatures each having six wings]. The Torah is full of similar exceptions to overriding commands, such as "anyone who performs forbidden work on [the Sabbath] is liable to the death penalty," (Ex. 35:2) while the priests performed such work in the Temple every Sabbath when offering the daily communal sacrifices and the mussaf sacrifice. And [individuals, when becoming fathers of a boy baby born on the Sabbath] circumcising [the baby] on [the following] Sabbath. (Lev. 18:16) [The Torah forbids marrying] the wife of a brother, [but made an exception] for levirate marriage [if the brother died without children, the surviving brother should marry the widow who had been his brother's wife in order to provide him with 'children']. Wool and linen mixed cloth [is forbidden, but is permitted for] making tzitzit.

4. SUKKA 5A – WHAT DID THE KERUVIM LOOK LIKE?

ומאי כרוב? א"ר אבהו "כרביא" שכן בבבל קורין לינוקא "רביא"

The Gemara asks: And what is the form of the face of a cherub [keruv]? Rabbi Abbahu said: Like that of a child [ke-ravya], as in Babylonia one calls a child ravya.

א"ל אביי אלא מעתה דכתיב (יחזקאל י, יד) פני האחד פני הכרוב ופני השני פני אדם היינו כרוב היינו אדם אפי ררבי ואפי זוטרא

Abaye said to him: But if what you say is so, what is the meaning of that which is written about the faces of the celestial beasts pulling the celestial chariot: "The face of the first was the face of the cherub, and the face of the second was the face of a man" (Ezekiel 10:14)? According to your explanation, this face of the cherub is exactly the same as the face of a man? The Gemara answers: Although two of the celestial beasts drawing that chariot had the face of a man, the difference between them is that one was a large face and one was a small face. In other words, the face described as the face of a man was the face of an adult, and the face described as the face of a cherub was that of a child.

5. KEDUSHAT LEVI – THE KERUVIM, A TEACHER'S STRATEGY & HOW WE RELATE TO GOD

...אמרו רבותינו ז"ל (סוכה ה:) "כרביא". דהיינו שהרב לומד עם תלמידו ובאמת שְׁכָל הרב הוא גדול יותר משְׁכָל התלמיד ... וצריך הרב לצמצם שכלו להשוות בשוה לשכל התלמיד בכדי שהתלמיד יבין שְׁכָל הרב. ונמצא יש כאן שני שכליות שוים: שְׁכָל התלמיד עצמו ושְׁכָל הרב, אף על פי שהוא גדול, אף על פי כן השוה שכלו בשוה לשְׁכָל התלמיד, ושניהם הם שכל קטנות. וזהו שנים כרובים "כרביא" ... דהיינו שהשם יתברך מצמצם עצמו לשְׁכָל ישראל איך שיוכלו ישראל לקבל השפעתו, ומצמצם עצמו במדת ישראל...

6. MA'OR VASHAMESH – THE PURITY OF CHILDREN & THE OBLIGATION TO DO TESHUVA

ויש לפרש ע"פ רמז, דהנה הארון מרמז לתורה ... וזה ידוע ... כשאדם רוצה ללמוד תורה לשמה אזי צריך קודם כל לימוד לעשות תשובה קודם שמתחיל ללמוד ... ע"כ צריך האדם קודם הלימוד לפשפש במעשיו לעשות תשובה ולמצוא לעצמו חסרונות במעשיו ורצה מעתה להיות עובד ה' באמת, ללמוד ולעשות, וגם אחר הלימוד כשפוסק מלימודו אחר שלמד השעורין דיליה צריך לפשפש אם היה לו איזה ... כוונה אחרת שלא לשמה וצריך להרהר בתשובה על שלא היה לימודו כהוגן ח"ו ... וכן בכל עשיית המצות צריך ג"כ לעשות תשובה מקודם ... וזהו פ"י הפסוקים הנ"ל דהנה הארון מרמז לתורה, והכפרת מרמז לתשובה כמו תשובה מכפרת על עונותיו, וזהו לשון כפורת דהיינו שתעשו תשובה קודם הלימוד התורה.

וזהו "ועשית שנים כרובים זהב", ופירש רש"י פרצוף תינוק ... דהיינו שצריך האדם לעשות ויהיה נכנע בעיניו ונדמה כתינוק בן יומו, שלא עשה עדיין כלום מצות ומעש"ט, ושני פעמים צריך האדם לעשות תשובה ולעשות לעצמו כתינוק, דהיינו קודם הלימוד ואחר הלימוד כנ"ל. וזהו שנים כרובים, ר"ל שני פעמים צריך אדם להחזיק עצמו כרביא, דהיינו כתינוק בן יומו, דהיינו קודם הלימוד ואחר הלימוד כנ"ל. וצריך לחברם יחד, וזהו "משני קצות הכפורת", דהיינו שתעשו תשובה קודם הלימוד ואחר הלימוד בלי שום הפרש ביניהם...

7. RABBEINU BACHYA – USING THE WORD SHNAYIM INSTEAD OF THE WORD SHNEI

ומה שהזכיר בצווי ועשית שנים כרובים זהב ולא אמר שני בעבור כי שני לשון השויה כמו שני לוחות העדות, שני כבשים, שני השעירים, ולכך הוצרך לומר שנים כי חלוקים הם בענינם זה זכר וזה נקבה, וחזר ואמר מבין שני הכרובים וכן ויעש שני כרובים זהב לרמוז על השוויתם בזהב ובאחדות.

When the Torah writes here: “you shall construct 2 cherubs of gold,” using the word שנים instead of שני to describe the possessive clause, the word שני denotes the equality of the two cherubs such as in שני שני – “the two Tablets of testimony” or “two sheep.” In order to teach that these two cherubs were not identical, could not be interchanged, the Torah had to write the word שנים instead of שני. It follows that one of the cherubs was male, the other female. This is confirmed by the fact that once we established that these cherubs were indeed different from one another, the Torah could write in verse 22: מבין שני הכרובים. Similarly, in 37:2 the Torah was able to write ויעש שני כרובים זהב as in these verses the Torah emphasized what the two cherubs had in common, i.e. that both of them were constructed out of gold.

וע"ד הפשט שנים כרובים זכר ונקבה היו להודיע כמה ישראל חביבין לפני הקב"ה כחבת זכר ונקבה, וכן דרשו רז"ל במסכת יומא... אמר רב קטינא בשעה שישראל עולים לרגל היו מגלים להם את הפרוכת ומראים להם הכרובים שהם מעורים זה בזה ואומרים ראו חבתכם לפני המקום כחבת זכר עם נקבה...

The plain meaning of the text is that the words שנים כרובים are necessary to teach us that the two cherubs were male and female. The Torah wanted to teach God loves the Children of Israel just like the love that exists between man and woman. This corresponds to what the Talmudic sages said in Yoma 54a: “Rabbi Ketina said, when the Israelites visited the Temple on the three festivals, they used to roll back the dividing curtain to show the pilgrims the cherubs on top of the Ark embracing one another and they would say to them: ‘see how beloved you are in the eyes of the Lord, just like the love that exists between man and wife.’” ...

8. YOMA 54A-B – TWO IMAGES OF THE HUGGING CHERUBS

אמר רב קטינא בשעה שהיו ישראל עולין לרגל מגללין להם את הפרוכת ומראין להם את הכרובים שהיו מעורים זה בזה ואומרים להן ראו חבתכם לפני המקום כחבת זכר ונקבה

Rav Ketina said: When the Jewish people would ascend for one of the pilgrimage Festivals, the priests would roll up the curtain for them and show them the cherubs hugging one another, and say to them: See how you are beloved before God, like the love of a male and female. The two cherubs symbolize the Holy One, Blessed be He, and the Jewish people.

אמר ריש לקיש בשעה שנכנסו נכרים להיכל ראו כרובים המעורין זה בזה הוציאו לשוק ואמרו ישראל הללו שברכתן ברכה וקללתן קללה יעסקו בדברים הללו מיד הזילום שנאמר (איכה א, ח) כל מכבדיה הזילוה כי ראו ערותה

Reish Lakish said: When gentiles destroyed the Second Temple and entered the Sanctuary, they saw these drawings of cherubs clinging to one another. They peeled them from the wall, took them out to

the market, and said: These Jews, whose blessing is a blessing and whose curse is a curse, due to their great fear of God, should they be occupied with such matters, making images of this kind? They immediately debased and destroyed them, as it is stated: "All who honored her debase her because they have seen her nakedness" (Lamentations 1:8).

9. BNEI YISASCHAR – THE INTENSITY OF LOVE PEAKS JUST BEFORE LOVERS PART FROM EACH OTHER

שמעתי שהקשו תלמידי הרב הקדוש מוה"ר דוב בער זצוק"ל לרבם, על הא דאמרו רז"ל [יומא נד, ב] שמצאו האויבים ביום ההוא את הכרובים המעורין זה בזה וכו', הלא אמרו רז"ל [ב"ב צ"ט, א] שזה לא היה רק בזמן שישראל עושין רצונו של מקום ובהיפך ח"ו הכרובים הופכים פניהם זה מזה? והשיב להם הקדוש הנ"ל, חייב אדם לפקוד את אשתו בשעה שהוא יוצא לדרך שנא' וידעת כי שלום אהלך וגו' (יבמות ס"ב, ב'), ואתה הבן.

10. RAV SHMUEL ROZOVSKY – THE ENTHUSIASM OF CHILDREN (R. YISSACHAR FRAND 2011)

A Torah scholar must always possess a child-like exuberance to learn Torah. Typically, only children possess such exuberance. As we get older, we become jaded and nonchalant about things. If we can think back to when we were children, or can think back to the way our children were, or the way they are – that first time one learns Chumash, the excitement is palpable. The first time a child recites the "Mah Nishtana" he is so keyed up that the excitement keeps him up for the entire Seder! Likewise, the first time one learns a page of Gemara.

11. R. MEIR SHAPIRA – USING ONLY GOLD FOR EDUCATING CHILDREN

כל כלי המשכן מותר היה לעשותם מכל מיני מתכות, בזמן שלא היה זהב. חוץ מהכרובים, שתמיד נעשים מזהב. ומוסר יש בזה - שכאשר מדובר בחינוך הדור הצעיר, אי אפשר לצאת ידי חובה בקטנות, בפרוטות של נחושת וכסף, אלא מוטלת על ההורים החובה להשקיע זהב דווקא.

12. CHATAM SOFER – WERE THERE TWO KERUVIM, OR FOUR?

על שני קצותיו וגו'. פירש"י הוי סד"א ב' כרובים על כל קצה ת"ל ועשה כרוב א' מקצה מזה. ויל"ד א"כ למה כ' בתחלה משני קצות, דנבין מיני' ב' כרובים על כל קצה, וגם לשון ועשה כרוב, הול"ל ועשית לשון צווי. ע"כ הנלע"ד שהקב"ה הרשה לו לעשות כרובים כפולים אם ירצה, אלא שא"ל מ"מ עשה רק כרוב א' וגו' ומטעם שאבאר, ומזה הורשה שהע"ה להוסיף ב' כרובים אשר רבים תמהו, ולהנ"ל א"ש. והענין כי ב' כרובים העיקריים מרמזים על ב' ת"ח אשר פניהם איש אל אחיו שיהי נוחים זה לזה בהלכה, ופניהם אל הכפורת, פ"י אל עיקר הלוחות להקים דברי התורה הזאת, זה כל פרי מגמתם, אך צריכים עוד ב' כתות כבחי' זבולון הנושאים ונותנים במו"מ לקיים ולהחזיק ב' ת"ח עוסקים בתורה, ואמנם כשהעולם מתוקן בברכתו אז לא יצטרך יששכר לזבולון ולא יצטרך רק לשני כרובים וכמו שהי' באוכלי מן, אמנם לא זכינו לכך, ע"כ עשה שהע"ה עוד ב' כרובים שמהם יגיע שפע להמחזיקים, והקב"ה הרשה את מרע"ה על זה, אך יעץ לו הלואי ולא יצטרכו זה לזה, ועשה כרוב א' מקצה מזה וכרוב א' מקצה מזה, וכשראה שהע"ה שא"א בכך הוסיף שנים.